АГЕНЦИЈА ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

УПАТСТВО

за користење на електронскиот систем **е - Работа** на Агенцијата за вработување за работодавачи од приватниот сектор

Февруари 2016

Содржина

1.	Видови корисници на електронскиот систем на Агенцијата за вработувањена Република	
N	акедонија е-Работа	1
	Физички лица	1
	Правни лица (работодавачи)	1
	Агенции за привремени вработувања	1
	Услуги за други работодавачи	2
2.	Пристап до е - Работа	2
	Регистрација во системот е – Работа	2
	Најава во е-Работа за правните лица (со сертификат)	4
	Проверка на дигитален сертификат во Internet Explorer	5
	Импортирање на дигитален сертификат во Internet Explorer	6
	Проверка на дигитален сертификат во Google Chrome	10
	Проверка на сертификат во Mozilla Firefox	12
	Обновување на сертификат	14

1. Видови корисници на електронскиот систем на Агенцијата за вработувањена Република Македонија е-Работа

Физички лица

Преку веб страната на Агенцијата за вработување на Република Македонија, граѓаните можат:

- Да пребаруваат во огласите за слободни работни места (ППР обрасци поднесени од работодавачите)
- Да излистаат историја на своте вработувања (регистрирани работни односи).

За да го користат електронскиот систем на Агенцијата за вработување за оваа намена, лицата треба да бидат регистрирани во системот на Агенцијата за вработување. За ваква употреба, не е потребно да се поседува дигитален сертификат.

Правни лица (работодавачи)

Преку веб страната на Агенцијата за вработување на Република Македонија, работодавачите од приватниот сектор можат:

- Да огласат слободно работно место (да поднесат ППР образец)
- По претходно поднесен ППР образец, да пријават засновање на работен однос (да поднесат М1 образец)
- Да одјават работен однос (да поднесат М2 образец)

За да го користат електронскиот систем на Агенцијата за вработување за оваа намена, работодавачите треба да поседуваат дигитален сертификат (електронски потпис). Овластени куќи за издавање на дигитални сертификати во Република Македонија се КИБС <u>http://ca.kibs.com.mk</u> и Македонски телеком

http://business.telekom.mk/mk/374/Delovni reshenija/ICT uslugi/Digitalni sertifikati.html

Агенции за привремени вработувања

Истите функционалности кои ги имаат работодавачте кои пријавуваат работници за свои потреби ги имаат и агенциите за привремени вработувања. За потребите на отстапување на работници на други работодавачи, тие можат::

- Да поднесат ППР образец
- По претходно поднесен ППР образец, да пријават засновање на работен однос (да поднесат М1 образец)
- Да одјават работен однос (да поднесат М2 образец)

И за овој тип на корисници, потребно е да се поседува дигитален сертификат (електронски потпис).

Услуги за други работодавачи

Книговодствени и други слични услужни бироа, можат да го користат системот **е – Работа** за пријава/одјава на работници на своите клиенти. Притоа, доволно е да поседуваат еден дигитален сертификат, издаден на свое име, но секој клиент мора да биде посебно регистриран во системот.

2. Пристап до е - Работа

За оптимално користење на системот е - Работа се препорачува употреба на пребарувачите Google Chrome и Mozzila Firefox.

Адресата за пристап е <u>https://e-rabota.www.avrm.gov.mk</u>. До системот може да се пристапи и преку основната веб страната на ABPM <u>http://www.avrm.gov.mk</u> со притискање на линкот **е – Работа.**

За најоптимално користење на сите функционалности на веб страната на АВРМ, се препорачува да се користи пребарувачот Google Chrom.

Регистрација во системот е – Работа

 За да го користите електронскиот систем на Агенцијата за вработување потребно е најпрвин да се регистрирате на соодветен начин, во зависност дали сте физичко лице (не е потребен дигитален сертификат) или правно лице (потребен е дигитален сертификат). Тоа се прави преку формата прикажана на Слика 2.

НАЈАВА	
E-mail	
Лозинка	
Се согласувам со условите и правилата за е-работа	
НАЈАВА	
Регистрирај се како Физичко или Правно лице	
Ја заборавив лозинката Слика 2	

- Пред регистрација во системот е Работа, внимателно прочитајте ги условите и правилата за користење на системот. Доколку не се согласувате со нив, не можете да го користите системот
- За да системот ја прифати регистрацијата на корисникот (физичко лице или правно лице), во базата на податоци треба да постојат основни податоци за него.
- Податоци за новите правни лица (работодавачите) системот на ABPM ги презема од Централниот регистар на Република Македонија по електронски пат.
- Основните податоци за физичките лица се прибираат преку шалтерските служби на АВРМ.
- За еден матичен број на деловен субјект или физичко лице системот дозволува да се регистрира **САМО** едно корисничко име (е-мејл адреса).
- Доколку со една е-мејл адреса сте регистрирани како физичко лице, за регистрација како правно лице треба да намените друга е-мејл адреса.
- Корисничко име може да биде само постоечка е-маил адреса по избор на корисникот.
- Корисничкото име може да се промени по барање на корисникот доставено до ABPM, на мејл адресата info@avrm.gov.mk
- Лозинката треба да ја одберете сами. Притоа, дозволени се лозинки со минимум 8 знаци, од кои барем еден треба да биде голема буква, барем еден број и барем еден специјален знак. Пример за валидна лозинка: P@ssw0rd
- Во процесот на регистрација, корисникот добива е mail порака во која е детално е објаснета постапката за активирање на сметката (account).
- Доколку при регистрација, или понатаму при најава и користење на системот е-Работа ја добиете долната порака, можно е да имате еден од следните проблеми:
 - о Немате инсталирано валиден сертификат на компјутерот
 - Сертификатот е инсталиран и валиден, меѓутоа можеби се поставени некои ограничувања (забрана за пристап до некои страници, firewall заштити, proxy) поради кои ситемот е-Работа нема пристап до фолдерите на кои е инсталиран сертификатот и не може да направи проверка на истиот.

За да продолжите со работа во делот на Пријава Одјава потребно е да имате инсталирано клиентски сертификат

Најава во е-Работа за правните лица (со сертификат)

1. Доколку корисникот е регистриран и неговото корисничко име е активирано, понатаму најавувањето се прави преку прозорецот прикажан на слика 2., со внесување на корисничкото име и лозинката и со задолжително потврдување дека се согласува со

условите за користење на овој систем

Се согласувам со условите и правилата за е-работа

- 2. доколку во прабарувачот имате инсталирано валиден сертификат, ќе се појави прозорец преку кој ќе биде побарано да го потврдите сертификатот (Слика 4) или прозорец на кој се излистани сите инсталирани сертификати (Слика 5).
- 3. Доколку во прабарувачот имате инсталирано валиден сертификат, ќе се појави прозорец преку кој ќе биде побарано да го потврдите сертификатот (Слика 4) или прозорец на кој се излистани сите инсталирани сертификати (Слика 5).

	Choose a digital certificate	?
	Identification The website you want to view requests identification Please choose a certificate.	on.
Indows Security Confirm Certificate Confirm this certificate by clicking OK. If this is not the correct certificate, click Cancel.	Name Issuer KIBS Verba Class 3 CA	_
Issuer: Neocom-CA Valid From: 31.03.2010 to 31.03.2011 Click here to view certificate prope	More Info	ficate
ОК Сапсе	Слика 5	Cancel

4. Откако ќе го изберете сертификатот и кликнете на "ОК", зависно од инсталацијата на сертификатот можно е да се прикаже дополнително прозорче (Слика 6) во кое треба да се наведе пинот/лозинката (password) која ја имате наведено при издавањето на сертификатот. Овој пин (лозинка) го знаете само Вие и доколку го имате заборавено потребно е да купите нов сертификат.

ard		
	Please Enter yo	ur PIN Code
	-	Court 1
	Слика 6	Cancel

5. Доколку се прикаже и прозорец (Слика 7) во кој треба да ја потврдите дозволата за употреба на сертификатот. Во овој случај изберете ја првата опција **"Grant permission**" и кликнете на "ОК".

- 6. Доколку сертификатот е валиден, ќе се прикаже страната за најавување во електронскиот систем на Агенцијата за вработување (Слика 2).
- 7. Доколку наместо страната за најавување добиете порака за грешка како на Слика 3, не можете да продолжите со работа додека не ги отстраните пречките кои се наведени погоре во упатството.

Проверка на дигитален сертификат во Internet Explorer

• За да проверите дали имате инсталирано клиентски сертификат, во Internet Explorer притиснете на . Tools>Internet Options (Слика 8), а потоа изберете го јазичето Content, и кликнете на Certificates (Слика 9)

		t Con	eral Security Privacy Content Connections Programs Intent Advisor Ratings help you control the Internet content that car viewed on this compute.	Advanc n be
		Cert	rtificates Use certificates for encryptic connections and identif Clear SSL state Clear SSL state Publish	ication. ers
Print File Zoom (110%) Safety	* * * *	Feed States States	toComplete AutoComplete stores previous entries on webpages and suggests matches for you. eds and Web Slices Feeds and Web Slices provide updated Feeds and Web Slices provide updated Content from websites that can be read in Internet Explorer and other	gs gs
View downloads Manage add-ons F12 developer tools Go to pinned sites	Ctrl+J		programs.	
Internet options		1		14.5.4
		d	OK Cancel	Apply

• Сертификатот е валиден доколку тековниот датум е помал од Expiration Date (Слика 10).

ternet Op	tions			P X
General Content	Security Priva Advisor Ratinos belo	acy Content Connect	ions Programs	an he
itended pu	urpose: </th <th>All ></th> <th></th> <th>•</th>	All >		•
Personal	Other People	Intermediate Certificati	on Authorities	Trusted Root Certification
Issued	То	Issued By	Expiratio	Friendly Name
			04.03.20	24 None>
Import Certificate	. Export	Remove		Advanced

- Со двоен клик на некој од сертификатите на Слика 10, може да се види каква намена има истиот.т Сертификатот може да се користи за влез во електронскиот систем на Агенцијата за вработување само доколку во полето "This certificate is intended for the following purpose(s)", меѓу другите опции е наведено и "Client Authentication" или "all purposes" или некоја слична опција која дозволува клиентска автентикација.
- Сертификат прикажан на Слика 11 не е валиден за влез во системот на Агенцијата за вработување бидејќи е наменет само за заштита на електронска пошта.

ncace	
neral Details Certification Path Trust	
Certificate Information	
This certificate is intended for the following purpose(s): • Protects e-mail messages	
* Refer to the certification authority's statement for details.	5
Level Level KIDC Vicks Class 2 CA	
Issued by. NIDS VEIDA Class 3 CA	
Valid from 17/02/2010 to 17/02/2011	
Valid from 17/02/2010 to 17/02/2011	ent
Valid from 17/02/2010 to 17/02/2011 Issuer Stateme	int

Импортирање на дигитален сертификат во Internet Explorer

- Доколку во полето персонал нема никаков сертификат (Слика 12), потребно е истиот да се импортира во пребарувачот. Тоа се прави според стандардната постапка за инсталација на дигиталниот сертификат која ја добивате од страна на издавачот на сертификатот.
- Се кликнува на Import (Слика 12)

ntended p	urpose:	<<	All>				•
Personal	Other Pe	ople	Intermediate Certification	Authorities	Trus	ted Root Certification	4
Issued	То		Issued By	Expiratio		Friendly Name	
Import.	E	xport	Remove			Advar	nced
Import. Certificat	e intended	xport purp	Remove			Advar	nced
Import. Certificat	e intended	xport purp	Remove			Advan	nced

Слика 12

• Потоа на Next (Слика 13)

Слика 13

• Се притискање на копчето Browse, ја наоѓате локацијата на компјутерот каде што претходно сте го снимиле сертификатот. Го селектирате сертификатот и притискате на **Open** (Слика 14).

>	✓ ✓ Search Upatstvo	₽	X X
New folder	Select a file to previe rity Certmonte B ied: 03.03.2015 13:55 open	w a in a single file in the f 2 (.PFX,.P12) PKCS #7 Certificates () r,*.crt) ▼ Cancel	Browse following formats: .P7B)
		<pre>Sack Next</pre>	> Cancel

Слика 14

• Доколку во File Name се појави потребниот сертификат, избирате Next (Слика 15)

rtificate Imp	ort Wizard	2
File to Impo	t	
Specify	the file you want to import.	
File nan	e:	
	Browse	
Note: 1	lore than one certificate can be stored in a single file in the following formats:	
Pers	anal Information Exchange- PKCS #12 (.PFX,.P12)	
Cryp	tographic Message Syntax Standard-PKCS #7 Certificates (.P7B)	
Micro	soft Serialized Certificate Store (.SST)	
Learn more a	bout <u>certificate file formats</u>	
	<back next=""> Cance</back>	a
	Слика 15	

• Bo Certificate store подесувате Personal и избирате Next (Слика 16)

ertificate Import Wizard	
Certificate Store Certificate stores are system area	as where certificates are kept.
Windows can automatically select the certificate. O Automatically select the ce @ Place all certificates in the f	: a certificate store, or you can specify a location for rtificate store based on the type of certificate following store
Certificate store: Personal	Browse
Learn more about <u>certificate stores</u>	< Back Next > Cancel

Слика 16

• Откако ќе ја добиете Слика 17, кликнувате на Finish

• Со тоа е завршена постапката за импортирање на сертификатот и добивате потврда за успешното импортирање (Слика 18).

Проверка на дигитален сертификат во Google Chrome

• Во горниот десен агол на пребарувачот, притискате на иконата 📃 и избирате Settings (Слика 19)

New tab			Ctrl+T
New window			Ctrl+ I
New incognit	to window	/ Ctrl+S	hii +N
Bookmarks			
Recent Tabs			
Edit	Cut	Ссру	Pas
Save page as.		/	Ctrl+S
Find	- /		Ctrl+F
Print	/		Ctrl+P
Zoom	10	00% +	r L
History	/		Ctrl+H
Downloads			Ctrl+J
Settings			
About Google	e Chrome		
Help			
More tools			
F (1)		C 1 2	

Слика 19

• Во менито што ќе се појави, ја одбирате опцијата Show advanced settings (слика 20)

Coogie	vialiage se	arch engines	
ople			
Person	1 (current)	1	
🖌 Enable Guest	browsing		
Let anyone ad	ld a persor	n to Chrome	
Add person	Edit	Remove	Import bookmarks and settings
fault browser The default brow	ser is curre	ntly Google Cl	irome.
ow advanced sett	inas		

• Потоа се избира опцијата Manage certificates (Слика 21)

Downloads	
Download location:	Change
Ask where to save each file before downloading	
HTTPS/SSL	
Manage certificates	
Слика 21	

- Доколку постои сертификат, се проверува датумот до кога е валиден.
- Доколку не постои сертификат, чекорите за импортирање се исти како за Internet Explorer (Слика 12 до Слика 18)
- Доколку сертификаtот кој го инсталиравте е валиден, на следното вклучување на пребарувачот, ќе се појави прозорец преку кој ќе биде побарано да го потврдите сертификатот (Слика 22).

lect a certificate to authenticate you	irself to www.avrm.gov.mk:443
KIBS Qualified Certi	ficate Services CA)

Слика 22

Проверка на сертификат во Mozilla Firefox

• Во горниот десен агол на пребарувачот, притискате на иконата 🔳 и избирате Options (Слика 23)

Слика 23

• Ce избира Advanced→Certificates→View Certificates (Слика 24)

Options								
		Q	5		00	9	0	103
Genera	al Tabs	Search	Content	Applications	Privacy	Security	Sync	Advanced
General	Data Choices	Network	Update 🤇	ertificates	-			
When	a server requ	ests my pe	rsonal certi	filate:				0
© <u>S</u>	elect one auto	matically	) <u>k</u> sk m	ie every time				
	uery OCSP 📥	inoviner ser	ers to cor	firm the current	validity of	certificates		
				in the current	runary or	centredees		
Viev	v <u>C</u> ertificates	Security	Devices					
					ОК	Cance	el 🛛	Help

Слика 24

• Доколку на следниот прозорец е прикажан сертификат, тогаш се проверува датумот на валидноста (Слика 25).

You have certi	People ficates fro	Servers Authorities O	thers that identify you:		
Certificate Na	me	Security Device	Serial Number	Expires On	E\$
AKIBS AD Sko	pje				
-		KIBS CA	60:6C:EA:68:7D:88:2	2E: 6/20/2016	
	Backu	ip Bac <u>k</u> up All	I <u>m</u> port	elete	

Слика 25

• Доколку на прозорецот прикажан на Слика 25 не постои сертификат. Потребно е да се спроведе постапката за импортирање наведена во упатството добиено од страна на издавачот на дигиталниот сертификат.

Обновување на сертификат

По обнова на дигиталниот сертификат поради истек на неговата валидност, не е потребно да преземате дополнителни активности во однос на користење на системот на ABPM. Доволно е да се деинсталира стариот и да се инсталира новиот сертификат.Корисничкото име и лозинката остануваат исти.